نامه به سردبیر

اینفوگرافی، آموزش نوین در علوم پزشکی

پرویز فتوحی*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی/ خرداد ۱۴۰۲ ۲۳ (۹): ۶۱ تا ۶۲
DOI: 10.48305/23.61

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

در دنیای رقابتی و توسعه‌گرایی امروز، افراد جامعه و اکثر دانشجویان دانشگاه‌ها به عنوان نسل Z، بسیار بصری هستند و روش‌های سریع و قابل فهم ارتباطی را ترجیح می‌دهند که موجب محبوبیت اینفوگرافیک به عنوان روش ارتباطی مروری و نوین شده است(۱). براساس نظریه بارشناختی با توجه به ظرفیت محدود حافظه فعال، عبارات و تصاویر مختصر موجود در اینفوگرافیک‌ها می‌تواند پردازش حافظه فعال را آسان‌تر کند(۲). اینفوگرافیک‌ها برای هر سطح فرد و محیط یادگیری، مانند کلاس‌های درس حضوری و آنلاین، عملکردهای بالینی مناسب می‌باشد(۳) و یک استراتژی جذاب برای انتقال پیام‌های بهداشتی به بیماران، دانشجویان و متخصصان مراقبت‌های بهداشتی و ایجاد دانش پزشکی است، زیرا یادگیری فردی و جمعی، خلاقیت، تأمل، عینیت و استفاده از زبان گرافیکی را بکار برده است(٤و٥). اینفوگرافیک‌ها از انواع تصاویر، حقایق، نقل قول‌ها و شرح‌ها برای بیان یک داستان بصری استفاده می‌کنند. علاوه بر این، برنامه‌های کامپیوتری مانند Canva و Piktochart، طراحی و اشتراک‌گذاری اینفوگرافیک‌ها را آسان کرده‌اند. بسیاری از سازمان‌های حرفه‌ای مثل مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری، انجمن بهداشت عمومی و انجمن قلب آمریکا، سازمان بهداشت جهانی، از آن به عنوان ابزار آموزشی استفاده می‌کنند(٥و٦) و به اشتراک‌گذاری آن‌ها در رسانه‌های اجتماعی همچون پینترست، فیس بوک و توییتر منجر به انتشار گسترده‌تر مطالب می‌گردد(۷). بسیاری از اینفوگرافیک‌ها از قالب داستانی سه قسمتی ساده پیروی می‌کنند: مقدمه، پیام کلیدی و نتیجه(۸). هرناندز سانچز(Hernandez-Sanchez) و همکاران، در مجله انجمن آموزش پزشکی اروپا (AMEE)دوازده نکته برای ساخت اینفوگرافیک پزشکی موفق را به شرح ذیل ذکر نموده‌اند:

۱- مخاطبان هدف را تعریف کنید (سن، نقش و شغل، تحصیلات) و نظرات و تمایلات آنها را بشناسید.

۲- هدف اینفوگرافیک را تعیین کنید (آموزشی و پژوهشی، سرگرمی و...).

۳- به عنوانی جذاب برای جلب و حفظ توجه مخاطب فکر کنید (کوتاه، عمل گرا).

٤- مستقیم به اصل مطلب بروید و جملات براساس سطح مخاطب باشند.

٥- قصه‌گویی کلیدی است (روایت گونه و ارتباط اجزاء، شروع و پایان مشخص).

٦- راهی برای برجسته کردن ایده‌های اصلی پیدا کنید.

۷- پیش نویس اینفوگرافیک توصیه می‌شود.

* **نویسنده مسؤول:** پرویز فتوحی (مربی)، گروه هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران. fotohiparviz5818@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۳/۱۰

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-02]
[DOI: 10.48305/23.0.61]

۸ – اصول اولیه طراحی گرافیک را رعایت کنید (راهنمای طراحی اینفوگرافیک اصول بهداشت عمومی (https://academic.oup.com/eurpub/article/31/Supplement_3/ckab164.283/6405115)

۹ – رنگ‌ها را مناسب انتخاب کنید (قانون درصد ۶۰ اصلی–۳۰ ثانویه–۱۰ برجسته برای سایر مناطق).

۱۰ – اینفوگرافیک را در جامعه محدودتر ارزیابی کنید و سعی کنید آن را غنی کنید (پیوندهایی به عناصر تعاملی یا مطالب اضافی، کدهای پاسخ سری (QR)).

۱۱– اینفوگرافیک‌ها را به درستی بررسی کنید تا از چاپ اشتباه و خطا جلوگیری کنید.

۱۲– اینفوگرافیک‌ها را به طور موثر منتشر و به اشتراک بگذارید (منابع آنلاین، به ویژه شبکه‌های اجتماعی ارجح‌تر)(۵).

منابع

1. Jaleniauskiene E, Kasperiuniene J. Infographics in higher education: A scoping review. E-Learning and Digital Media. 2023; 20(2): 191-206.
2. Martin LJ, Turnquist A, Groot B, Huang SY, Kok E, Thoma B, et al. Exploring the role of infographics for summarizing medical literature. Health Professions Education. 2019; 5(1): 48-57.
3. Meneses-Monroy A, Rivas-Paterna AB, Orgaz-Rivas E, García-González FJ, González-Sanavia MJ, Moreno G, et al. Use of infographics for facilitating learning of pharmacology in the nursing degree. Nurs Open. 2023; 10(3): 1611-8.
4. De Oliveira DA, Lessa RS, Silva Ribeiro SC, de Vasconcelos PF. The visual practice: the infographic as a facilitating tool for learning in medical school. Rev. bras. educ. med. 2020; 44(4).
5. Hernandez-Sanchez S, Moreno-Perez V, Garcia-Campos J, Marco-Lledó J, Navarrete-Muñoz EM, Lozano-Quijada C. Twelve tips to make successful medical infographics. Med Teach. 2021; 43(12): 1353-9.
6. Chicca J, Chunta K. Engaging students with visual stories: Using infographics in nursing education. Teaching and Learning in Nursing. 2020; 15(1): 32-6.
7. Spicer JO, Coleman CG. Creating effective infographics and visual abstracts to disseminate research and facilitate medical education on social media. Clin Infect Dis. 2022; 74(Suppl_3): e14-e22.
8. Naparin H, Saad AB. Infographics in education: Review on infographics design. The International Journal of Multimedia & Its Applications (IJMA). 2017; 9 (4/5/6): 15-24.

[Downloaded from ijme.mui.ac.ir on 2026-11-02]

[DOI: 10.48305/23.0.61]